

CURS ACADÈMIC: 2004 – 2005
ENSENYAMENT: CIÈNCIES EMPRESARIALS

ASSIGNATURA: DRET CIVIL

PROFESSOR/A: NEUS CORTADA CORTIJO

CURS: PRIMER (Matí 2)   CRÈDITS: 4,5   TIPUS: TRONCAL

1. OBJECTIUS

Assolir una visió general de les institucions bàsiques del dret civil des de l'òptica de l'exercici empresarial.

2. CONTINGUTS

Fonts del dret, persona, família, successions, obligacions, contractes, drets reals i dret de danys.

3. PROGRAMA

TEMA 1. EL CONCEPTE DE DRET CIVIL.

TEMA 2. L'ORDENAMENT JURÍDIC.

1. El concepte i les característiques de l'ordenament jurídic.
2. Les fonts de l'ordenament jurídic espanyol.
  - 2.1. La llei.
  - 2.2. El costum.
  - 2.3. Els principis generals del dret: les seves funcions.
3. Els elements de complementació: la jurisprudència.
4. El Dret de la Comunitat Europea i la seva influència en el Dret intern.

TEMA 3. LA COEXISTÈNCIA D'ORDENAMENTS: L'ORDENAMENT CIVIL DE CATALUNYA.

1. La Constitució de 1978 i el reconeixement general dels Drets civils territorials.
2. L'ordenament civil de Catalunya: el seu caràcter incomplet.
3. La relació entre el Dret civil català i el Dret civil estatal a Catalunya.
4. La relació entre el Dret civil català i la resta de Drets civils territorials.

TEMA 4. L'APLICABILITAT DE LA LLEI.

1. El concepte de vigència de la llei.
  - 1.1. L'àmbit territorial de vigència
  - 1.2. L'àmbit temporal de vigència.
    - 1.2.1. L'entrada en vigor i la pèrdua de vigència.
    - 1.2.2. L'aplicabilitat immediata i la no retroactivitat de la llei.
2. L'aplicabilitat de les lleis no vigents.
  - 2.1. L'aplicabilitat de les lleis derogades: les Disposicions transitòries.
  - 2.2. L'aplicabilitat de les lleis no vigents en el territori: el conflicte de lleis.
3. La no aplicabilitat de la llei.

- 3.1. La ignorància de la llei i l'error de dret.
- 3.2. El frau a la llei.
- 3.3. L'exclusió voluntària de la llei aplicable.
4. La infracció de la norma: l'acte contra llei.

TEMA 5. LA PERSONA FÍSICA.

1. La personalitat civil.
  - 1.1. La capacitat jurídica i la capacitat d'obrar.
  - 1.2. El poder de disposició.
  - 1.3. Les prohibicions.
2. L'adquisició de la personalitat i la protecció del concebut.
3. L'edat.
4. L'emancipació.
5. La incapacitació.
6. L'extinció de la personalitat.
7. Els drets de la personalitat.

TEMA 6. LA PERSONA JURÍDICA.

1. El concepte i les classes de persona jurídica.
2. Les associacions.
3. Les fundacions.

TEMA 7. EL PATRIMONI.

1. El patrimoni general de la persona i les seves funcions.
2. Els patrimonis especials.
3. Els mecanismes de cohesió, manteniment i expansió del patrimoni.

TEMA 8. LA REPRESENTACIÓ.

1. Concepte.
2. La representació voluntària i la representació legal.
3. El règim jurídic de la representació directa.
4. La representació ineficax: la ratificació.
5. La denominada representació indirecta.

TEMA 9. ELS ASPECTES ECONÒMICS DE LES RELACIONS FAMILIARS.

1. El matrimoni: efectes personals i patrimonials.
2. El règim econòmic del matrimoni.
  - 2.1. Els capítols matrimonials.
  - 2.2. Les normes generals del règim matrimonial.
  - 2.3. Els diferents règims econòmics matrimonials.
    - 2.3.1. El règim de *gananciales*.
    - 2.3.2. El règim de separació de béns.
    - 2.3.3. El règim de participació.
3. Els negocis jurídics realitzats entre cònjuges.

TEMA 10. CONCEPTES FONAMENTALS DEL DRET SUCCESSORI.

1. L'herència i la successió per causa de mort.
2. La successió testada.
3. La successió intestada.
4. La llegítima.

TEMA 11. LES OBLIGACIONS.

1. El concepte d'obligació: deute i responsabilitat.
2. L'estructura de la relació obligatòria.
  - 2.1. Els subjectes: les posicions jurídiques de crèdit i deute.
  - 2.2. La prestació.
3. Les fonts de les obligacions.

4. Les classes d'obligacions.
  1. Obligacions de donar, de fer i de no fer.
  2. Obligacions específiques i genèriques.
  3. Obligacions alternatives i facultatives.
  4. Obligacions divisibles i indivisibles.
  5. Obligacions mancomunades i solidàries.
  6. Obligacions pecuniàries.

TEMA 12. LA PROTECCIÓ DEL DRET DE CRÈDIT.

1. La responsabilitat patrimonial universal del deutor.
2. Les mesures de conservació del patrimoni del deutor.
3. Les garanties de l'obligació.
4. La prelación de crèdits.

TEMA 13. EL COMPLIMENT DE L'OBLIGACIÓ.

1. Pagament o compliment.
  - 1.1. Els subjectes del compliment.
  - 1.2. Els requisits del compliment.
2. La imputació de pagaments.
3. Formes especials de pagament.
  1. La dació en pagament.
  2. El pagament per cessió de béns.
4. La mora del creditor: oferiment de pagament i consignació.

TEMA 14. L'INCOMPLIMENT DE L'OBLIGACIÓ.

1. Els supòsits d'incompliment.
2. La responsabilitat del deutor.
3. Els efectes de l'incompliment.
  - 3.1. L'execució forçosa.
  - 3.2. La indemnització de danys i perjudicis.

TEMA 15. LA MODIFICACIÓ DE L'OBLIGACIÓ.

1. Els tipus de modificació.
2. La modificació subjectiva per canvi de creditor.
  - 2.1. La cessió de crèdits.
  - 2.2. La subrogació en el crèdit.
3. El canvi de deutor: la transmissió del deute.

TEMA 16. L'EXTINCIÓ DE L'OBLIGACIÓ.

1. Les diferents causes d'extinció de l'obligació.
2. La pèrdua de la cosa deguda i la impossibilitat sobrevinguda de la prestació.
3. La condonació o remissió del deute.
4. La confusió.
5. La compensació.
6. La novació.

TEMA 17. DRET DE DANYS.

1. Conceptes fonamentals del dret de danys.
2. Responsabilitat civil dels empresaris pels danys causats pels seus dependents.
3. Responsabilitat civil del fabricant pels danys causats pels productes defectuosos.
4. Responsabilitat civil dels prestadors de serveis.

TEMA 18. EL CONTRACTE

1. El concepte de contracte
2. Els elements essencials i accidentals del contracte

3. La formació del contracte
  - 3.1. L'oferta i l'acceptació
  - 3.2. Les condicions generals de la contractació i els contractes d'adhesió
4. L'eficàcia del contracte.
5. L'ineficàcia del contracte
6. L'extinció del contracte.

TEMA 19. LES FIGURES CONTRACTUALS TÍPIQUES.

1. La compravenda.
  - 1.1. Concepte: compravenda civil i mercantil.
  - 1.2. Les obligacions dels contractants.
2. La permuta.
3. L'arrendament.
  - 3.1. Concepte d'arrendament.
  - 3.2. L'arrendament de coses.
  - 3.3. L'arrendament de serveis.
4. Altres contractes.

TEMA 20. ELS DRETS REALS.

1. Concepte i característiques.
2. Les classes de drets reals.
  - 2.1. El dret de propietat.
  - 2.2. Els drets reals de gaudi.
    - 2.2.1. Les servituds.
    - 2.2.2. El dret d'usdefruit.
    - 2.2.3. Els drets d'ús i habitació.
    - 2.2.4. El dret de superfície.
  - 2.3. Els drets reals de garantia.
    - 2.3.1. La penyora.
    - 2.3.2. La hipoteca.
  - 2.4. Els drets reals d'adquisició preferent.
    - 2.4.1. El dret de tempteig.
    - 2.4.2. El dret de retracte.
    - 2.4.3. El dret d'opció.
3. La publicitat dels drets reals.

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA

Legislació civil estatal i autonòmica.

5. BIBLIOGRAFIA:

Curso de Derecho Civil Patrimonial. Introducción al derecho, Carlos Lasarte, Ed. Tecnos.

6. AVALUACIÓ

Existeixen dues vies per tal de superar l'assignatura:

- **Mitjançant avaluació continuada:** s'hauran d'APROVAR les tres proves escrites que es realitzaran durant el curs.
La primera prova tindrà lloc el dia 19 d'octubre de 2004 i constarà de 10 preguntes teòriques referents a la matèria explicada.
La segona prova es realitzarà el dia 23 de novembre i constarà de 8 preguntes referents a la matèria pròpia del control i 2 referents a la matèria de la prova anterior.

La tercera prova serà el dia 11 de gener i constarà també de 8 preguntes referents a la matèria pròpia del control més 2 referents a la matèria de les dues proves anteriors.

La puntuació dels controls serà numèrica: cada pregunta valdrà un punt. Si no es supera un control s'haurà d'anar directament a l'examen final.

Es realitzaran dues classes pràctiques a l'aula d'informàtica.

Es realitzaran 2 ó 3 petits controls - sense avís previ - per tal de avaluar el grau de comprensió de l'assignatura. Aquests controls no comportaran efectes negatius respecte de la qualificació final.

- La qualificació final s'obtindrà bàsicament a partir dels controls escrits - mitja -, però el professor podrà tenir en compte altres circumstàncies - participació a les classes; realització de les pràctiques...- que en cap cas comportaran variació substancial en la qualificació numèrica obtinguda.
- En cas de superar l'assignatura d'acord amb els criteris de l'avaluació continuada, no caldrà presentar-se a l'examen final.

Examen final teòric/escrit -: s'haurà de superar amb la qualificació d'APROVAT. Constarà de 10 preguntes teòriques a desenvolupar.